

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2015.

Kratki vodič

Siječanj, 2015.

NAKLADNIK

Grad Zagreb, Trg S. Radića 1, Zagreb

ZA NAKLADNIKA

Gradski ured za financije Grada Zagreba

PRIREDIO

Institut za javne financije, Zagreb

GRAFIČKI DIZAJN I PRIPREMA

Bachrach & Krištofić

NJI₃

ISBN 978-953-7479-44-2

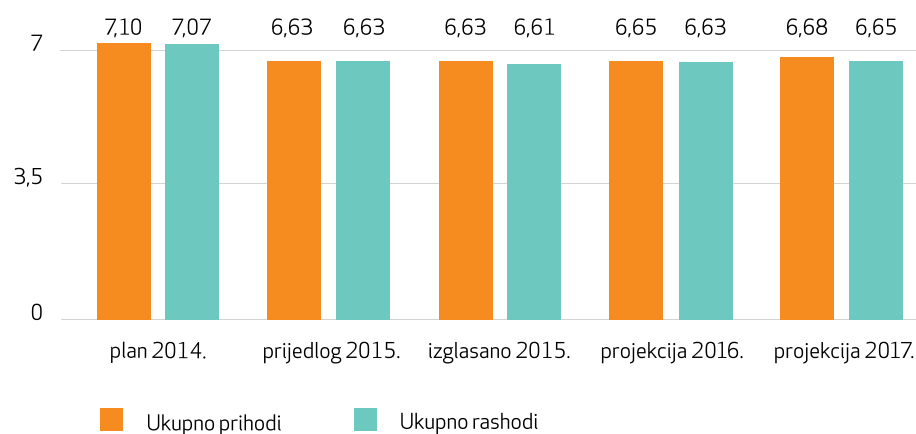
Svrha ovog kratkog vodiča je ponuditi javnosti osnovne informacije o Izglasanom proračunu Grada Zagreba za 2015. i potaknuti građanke i građane da prate proračun i komuniciraju s gradskim vlastima. Na mrežnim stranicama Grada dostupan je kompletni [Izglasani proračun za 2015.](#), [Vodič kroz proračun Grada Zagreba](#) (s općim informacijama o gradskom proračunu i proračunskom procesu) i [Kratki vodič kroz prijedlog proračuna za 2015.](#)

Prema kalendaru propisanom u [Zakonu o proračunu](#), gradski se proračun mora donositi na temelju Vladinih Smjernica ekonomske i fiskalne politike i Uputa Ministarstva financija za izradu proračuna. Budući da do izrade prijedloga proračuna tih dokumenata nije bilo, Grad je na temelju vlastitih procjena, krajnje oprezno i restriktivno, te u najboljoj namjeri da bude što realističniji, 15. studenoga Gradskoj skupštini predložio proračun za 2015. godinu. Nakon rasprave o predloženim amandmanima, Skupština je 22. prosinca 2014. izglasala proračun za 2015. i projekcije za 2016.–17. godinu.

U tekstu koji slijedi iznesen je kratki prikaz prihoda, rashoda, računa financiranja i duga u razdoblju 2014.–17., te detaljnija razrada prihoda i rashoda Grada Zagreba za 2015.

PLANIRANI PRIHODI I RASHODI

Prihodi proračuna 2015. iznosit će 6,63 mlrd. kuna, što predstavlja **smanjenje od 6,6% u odnosu na 2014.**, a **planirani rashodi 6,61 mlrd. kuna**, odnosno **6,5% manje u usporedbi s 2014.** (grafikon 1). Osnovni razlog smanjenja prihoda su izmjene u oporezivanju dohotka od 1. siječnja 2015. Zbog nižih prihoda, Grad je bio primoran planirati i niže rashode. Relativno stabilan i tek blago rastući proračun planiran je i za 2016.–17.

Grafikon 1: Prihodi i rashodi zagrebačkog proračuna 2014.–17. (u mlrd. kuna)

Gradski proračun sadrži prihode i rashode svih gradskih proračunskih korisnika, odnosno institucija koje je Grad osnovao i koje se većim dijelom iz njega i financiraju (npr. osnovne škole, muzeji i dječji vrtići). Postoje i trgovačka društva (npr. Zagrebački holding) koja je Grad osnovao za obavljanje javnih službi i djelatnosti u javnom interesu, no ona se ne financiraju većim dijelom iz gradskog proračuna, odnosno nisu proračunski korisnici, pa se ni njihovi prihodi i rashodi ne prikazuju u proračunu.

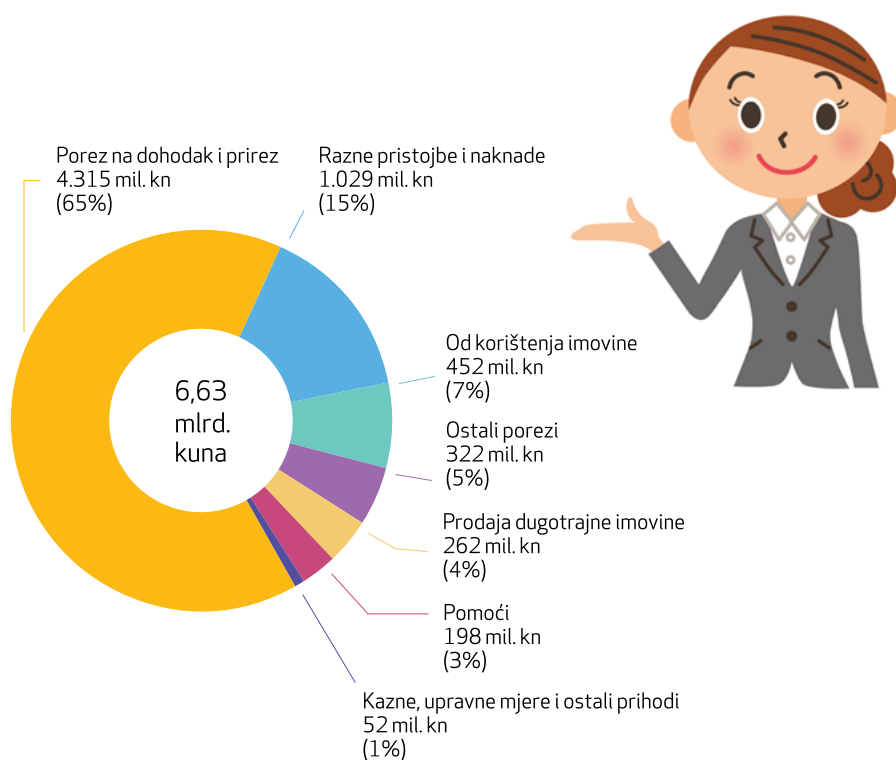

Svaka će zaposlena osoba u gradski proračun prosječno mjesečno uplatiti oko 920 kuna poreza i prireza na dohodak.

PLANIRANI PRIHODI

Ukupni prihodi će 2015. iznositi **6,63 mlrd. kuna** (grafikon 2), od čega će se gotovo dvije trećine prikupiti od **poreza i prireza na dohodak (4,3 mlrd. kuna)**.

Slijede prihodi od raznih **pristojbi i naknada** (oko 1 mlrd. kuna, uglavnom su to komunalni doprinosi i naknade), te od **korištenja imovine** (452 mil. kuna, uglavnom naknada za uporabu javnih cesta koja se plaća pri registraciji vozila, prihoda od zakupa poslovnih prostora i sl.).

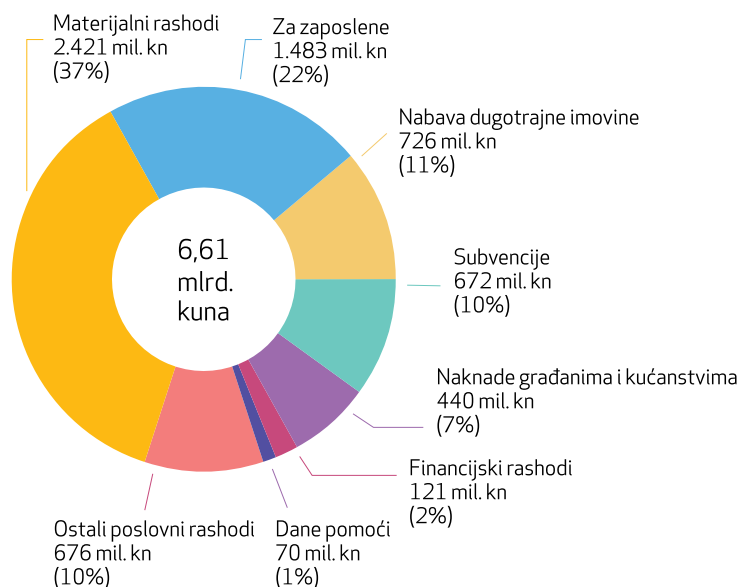

Grafikon 2: Prihodi gradskog proračuna 2015.

U odnosu na 2014., **najviše će se smanjiti prihodi od poreza na dohodak** (515 mil. kuna ili 10,7%) zbog izmjena u oporezivanju dohotka. **Najviše će porasti prihodi od prodaje dugotrajne imovine** (75 mil. kuna ili 65%), odnosno poslovnih objekata i gradskih stanova. Očekuje se i **značajno povećanje prihoda od raznih pomoći** (60 mil. kuna ili 43%) za programe i projekte koje sufinanciraju institucije i tijela EU-a, te za projekte koje sufinancira Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost.

PLANIRANI RASHODI PO VRSTAMA

Ukupni rashodi će 2015. iznositi 6,61 mlrd. kuna (grafikon 3). Zbog smanjenja prihoda bilo je neophodno pažljivo planirati i smanjiti rashode, te su utvrđeni prioriteti: nastavak smanjenja proračunske potrošnje, uz štednju koja neće dovesti u pitanje redovito funkcioniranje Grada; osiguravanje iste razine stečenih prava za građane lošijeg materijalnog stanja; usklađivanje realizacije investicijskih projekata sa smanjenim proračunskim mogućnostima, te redovito podmirivanje svih ugovornih i kreditnih obveza.

Grafikon 3: Rashodi gradskog proračuna po vrstama (ekonomska klasifikacija) 2015.

Materijalni rashodi (2,4 mlrd. kuna) se najvećim dijelom odnose na tekuća i investicijska održavanja objekata komunalne infrastrukture (npr. održavanje javnih površina, javne rasvjete, cesta, groblja i krematorija), ali i na materijal, energiju i usluge neophodne za funkcioniranje gradskih upravnih tijela i gradskih proračunskih korisnika.

Rashodi za zaposlene (1,5 mlrd. kuna) su ukupne plaće, doprinosi i naknade za oko 11.400 zaposlenih u gradskim upravnim tijelima i u gradskim proračunskim korisnicima. To su, primjerice, zaposleni u ustanovama predškolskog odgoja, kulture, sporta, zdravstva, socijalne zaštite, Javnoj vatrogasnoj postrojbi, Zavodu za prostorno uređenje, Zoološkom vrtu, itd.

Za nabavu dugotrajne imovine planira se utrošiti oko 726 mil. kuna, uglavnom za ceste, komunalnu infrastrukturu, poslovne i stambene objekte, ostale građevinske objekte, postrojenja i opremu.

Ostali poslovni rashodi od 676 mil. kuna odnose se uglavnom na tekuće donacije i kapitalne pomoći. Najznačajnije tekuće donacije odnose se na sport (sufinanciranje javnih potreba, priredbi te korištenja sportskih objekata), vjerske i privatne vrtiće i škole, kulturu (knjižnice, muzeji, kazališta, glazbena, likovna, filmska djelatnost i dr.) te neprofitnim organizacijama (udruge, socijalni i razvojni programi i sl.). Najznačajnije kapitalne pomoći su za financiranje projekta otpadnih voda, ZET-u za otplate zaduženja za obnovu i rekonstrukciju voznoga parka, Centru za gospodarenje otpadom te za sufinanciranje projekata trgovačkih društava u javnom sektoru.

Subvencije od 672 mil. kuna planiraju se za poticanje proizvodnje i usluga trgovačkih društava, obrtnika, poljoprivrednika, malih i srednjih poduzetnika. Najveći se dio odnosi na javni gradski prijevoz, odnosno ZET (531 mil. kuna) te na zakupninu dvorane Arena (57 mil. kuna).

U odnosu na 2014., najviše će se smanjiti rashodi za nabavu dugotrajne imovine (257 mil. kuna ili 26%) i to u dijelu gradnje nerazvrstanih cesta, nabave poslovnih prostora te ostalih kapitalnih ulaganja. Značajnije će se smanjiti i **rashodi za tekuće donacije** (156 mil. kuna ili 30%), unutar kategorije ostalih rashoda, tj. donacije raznim udrugama, donacije za sufinanciranje javnih potreba, priredbi, korištenja sportskih objekata, potpore vrhunskom sportu i kulturi.

Razlike između predloženog i izglasanog proračuna za 2015.

U odnosu na prijedlog proračuna za 2015., koji je 15. studenog 2014. poslan u Gradsku skupštinu, u proračunu koji je izglasan 22. prosinca 2014., ukupni rashodi su smanjeni za manje od 1% (oko 17 mil. kuna, sa 6,627 na 6,610 mlrd. kuna), dok se ukupni prihodi nisu mijenjali (grafikon 1). Klubovi gradskih zastupnika i gradski zastupnici podnijeli su 42 amandmana i tri prijedloga izmjena i dopuna pratećih programa. **Najznačajnije prihvaćene izmjene odnose se na: smanjenje rashoda za zaposlene (42,6 mil. kuna), smanjenje subvencija (46 mil. kuna, najvećim dijelom subvencija ZET-u) te povećanje naknada građanima i kućanstvima (uglavnom dodatna sredstva za prijevoz umirovljenika (50 mil. kuna) te novčanoj pomoći za novorođenčad (4 mil. kuna).**

Između ostaloga, u skladu s proračunskim mogućnostima, uvaženi su i prijedlozi **povećanja sredstava za:**

- **socijalne kategorije** (skloništa za žrtve nasilja, Dom za djecu i odrasle – žrtve obiteljskog nasilja te druge socijalne i humanitarne udruge i pravne osobe);
- **djecu, kulturu, umjetnost i promicanje ljudskih prava;**
- **potpore poljoprivrednicima i Javnoj ustanovi Maksimir (oko 2,3 mil. kuna);**
- **branitelje** (oko 2 mil. kuna za medicinsku rehabilitaciju vojnih invalida Domovinskog rata te prevenciju zdravlja branitelja i ratnih vojnih invalida Domovinskog rata);
- **projektu dokumentaciju za Obrtnički centar s učilištem (2 mil. kuna); te**
- **pripremu i provedbu projekata za sufinanciranje iz programa i fondova EU-a (oko 1,5 mil. kuna).**

PLANIRANI RASHODI PO NAMJENI

Grad će po stanovniku 2015. prosječno mjesečno trošiti oko 718 kuna (grafikon 4). Najviše za ekonomske poslove (154 kuna), obrazovanje (150 kuna) i usluge unapređenja stanovanja i zajednice (134 kune).

Ekonomske poslove uglavnom se odnose na javni gradski prijevoz te gradnju i održavanje cesta, ali i npr. poljoprivredu, šumarstvo i turizam.

Rashodi za obrazovanje odnose se na predškolsko obrazovanje (zaposlene u gradskim vrtićima, subvencioniranje povlaštenih cijena gradskih vrtića i sl.), te osnovno i srednjoškolsko obrazovanje (uključujući i materijalne rashode i nabavu dugotrajne imovine).

Usluge unapređenja stanovanja i zajednice u najvećem se dijelu odnose na održavanje gradske imovine i javnih površina (npr. uličnu rasvjetu).

Grafikon 4: Prosječna mjesečna potrošnja po namjeni, po građaninu (funkcijska klasifikacija) 2015. (u kunama)

RAČUN FINANCIRANJA

Grad 2015. planira ukupno 221,4 mil. kuna primitaka, od čega se najveći dio (220 mil. kuna) odnosi na novo zaduživanje. Istovremeno se 240,05 mil. kuna izdataka planira za otplate postojećeg duga.

	Plan 2014.	Prijedlog 2015.	Izglasano 2015.	Projekcija	
				2016.	2017.
Račun prihoda i rashoda					
Ukupni prihodi	7.099,30	6.628,60	6.628,60	6.648,50	6.678,60
Ukupni rashodi	7.067,78	6.626,95	6.609,95	6.629,95	6.646,95
Višak	31,52	1,65	18,65	18,55	31,65
Račun financiranja					
Primici od financijske imovine i zaduživanja	200,70	221,40	221,40	221,50	201,40
Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	232,22	223,05	240,05	240,05	233,05
Neto financiranje	-31,52	-1,65	-18,65	-18,55	-31,65

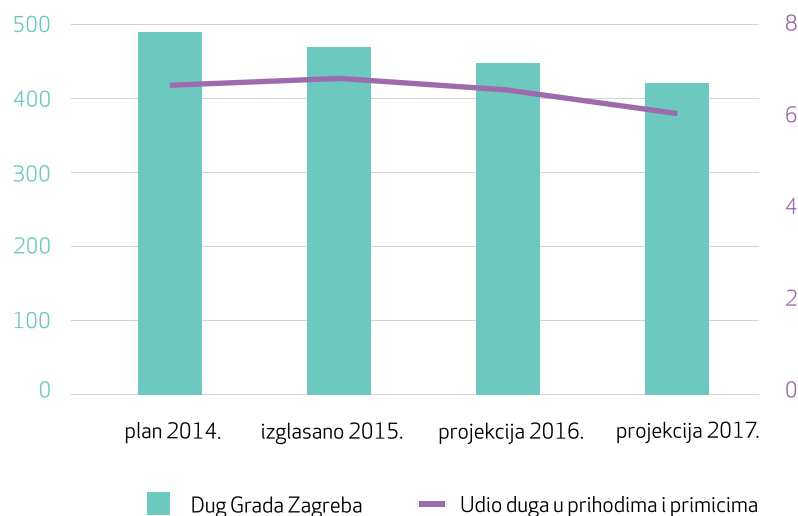
Tablica 1: Račun prihoda i rashoda i račun financiranja zagrebačkog proračuna 2014.-17. (u mil. kuna)

Budući da su u izglasanom proračunu za 2015., u odnosu na prijedlog proračuna ukupni rashodi smanjeni za 17 mil. kuna, višak prihoda nad rashodima narastao je s planiranih 1,65 na 18,65 mil. kuna. Navedenih 17 mil. kuna uštede Grad planira utrošiti na otplate duga. Naime, Grad Zagreb i Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (URIHO) sklopili su Ugovor o kupoprodaji nekretnina kojim je Grad Zagreb stekao zemljište za izgradnju Dječjeg vrtića "Kajzerica" i Osnovne škole "Kajzerica". Tijekom 2015. bit će potrebno platiti 17 mil. kuna za otplatu polovice zajma za kupnju tog zemljišta, zbog čega su dodatno povećani izdaci za otplate zajmova, a otplata druge polovice zajma planirana je u 2016.

Za razliku od pojmova prihodi i rashodi koji se koriste u računu prihoda i rashoda za poslovanje te prodaju i nabavu dugotrajne imovine, u računu financiranja se za financijsku imovinu, uzimanje, davanje i otplate zajmova koriste pojmovi primici i izdaci. Primici su priljevi novca, npr. vraćene glavnice po danim zajmovima, primici od prodaje dionica i obveznica, novac od zaduživanja, a izdaci su odljevi sredstava po tim istim kategorijama. Razlika primitaka i izdataka je *neto financiranje*, tj. iznos jednak višku/manjku iz računa prihoda i rashoda.

PLANIRANI DUG GRADSKOG PRORAČUNA

Direktan dug blago će se smanjivati te će na kraju 2015. iznositi 471 mil. kuna (grafikon 5). Udio duga u proračunskim prihodima i primicima iznosi ispod 7%, što znači da je razina zaduženosti Grada niska te da može bez poteškoća servisirati svoj direktni dug iz redovitih prihoda i primitaka. Budući da je Gradu za dugoročno zaduživanje – prema [Zakonu o proračunu](#) – potrebna suglasnost Vlade, grafikon 5 prikazuje visinu planiranog, a visina stvarnog duga će ovisiti o suglasnosti Vlade.

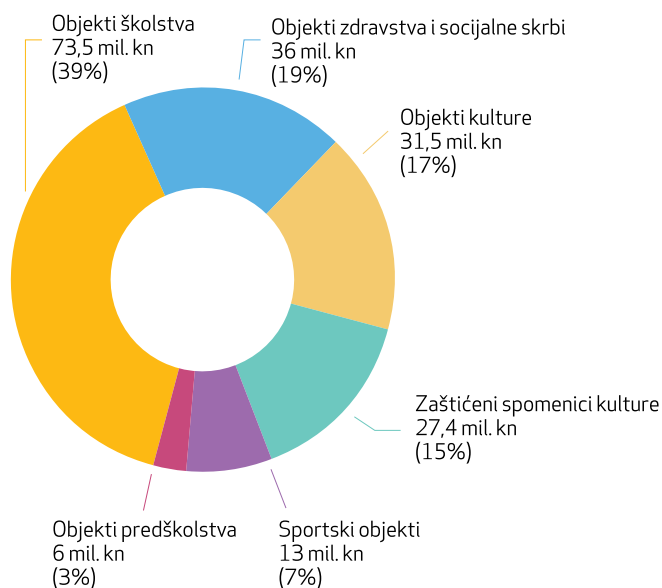
Grafikon 5: Dug Grada (u mil. kuna, lijeva skala) i udio duga u proračunskim prihodima i primicima (u %, desna skala) 2014.-17.

RAZVOJNI PROGRAMI – VAŽNIJE INVESTICIJE

Od važnijih investicija ističu se: kapitalna ulaganja u objekte društvenih djelatnosti, kapitalna ulaganja za gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture, te projekt *Zagreb energetski efikasan grad – ZagEE*.

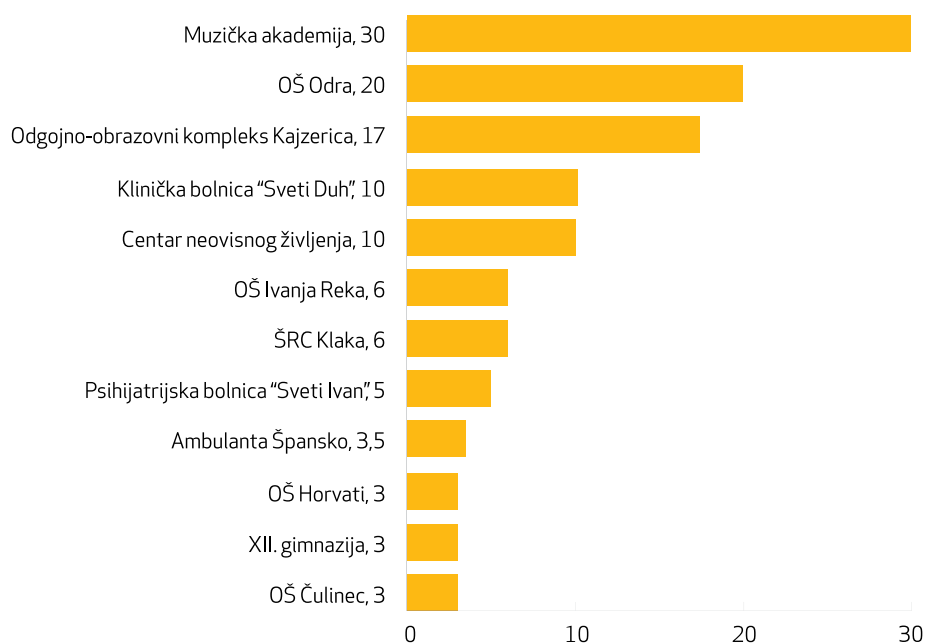
Kapitalna ulaganja u objekte društvenih djelatnosti

U 2015. planiraju se **kapitalna ulaganja od 187,4 mil. kuna u objekte društvenih djelatnosti** (grafikon 6).

Grafikon 6: Kapitalna ulaganja u objekte društvenih djelatnosti 2015.

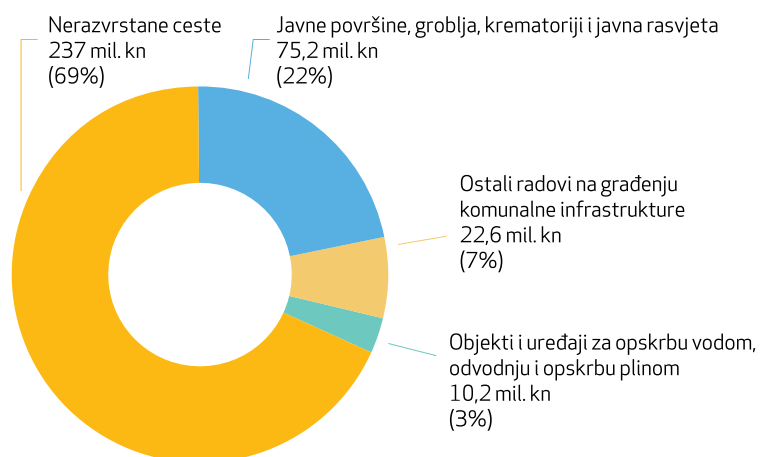
Neka od najvažnijih planiranih ulaganja u objekte društvenih djelatnosti u 2015. navedena su u grafikonu 7. Ovisno o projektu, ulaganja pokrivaju troškove izrade projektne dokumentacije, prenamjene prostora, adaptacije i gradnje, te rješavanja imovinskih odnosa.

Grafikon 7: Dio najvažnijih planiranih ulaganja u objekte društvenih djelatnosti 2015.

Kapitalna ulaganja za gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture

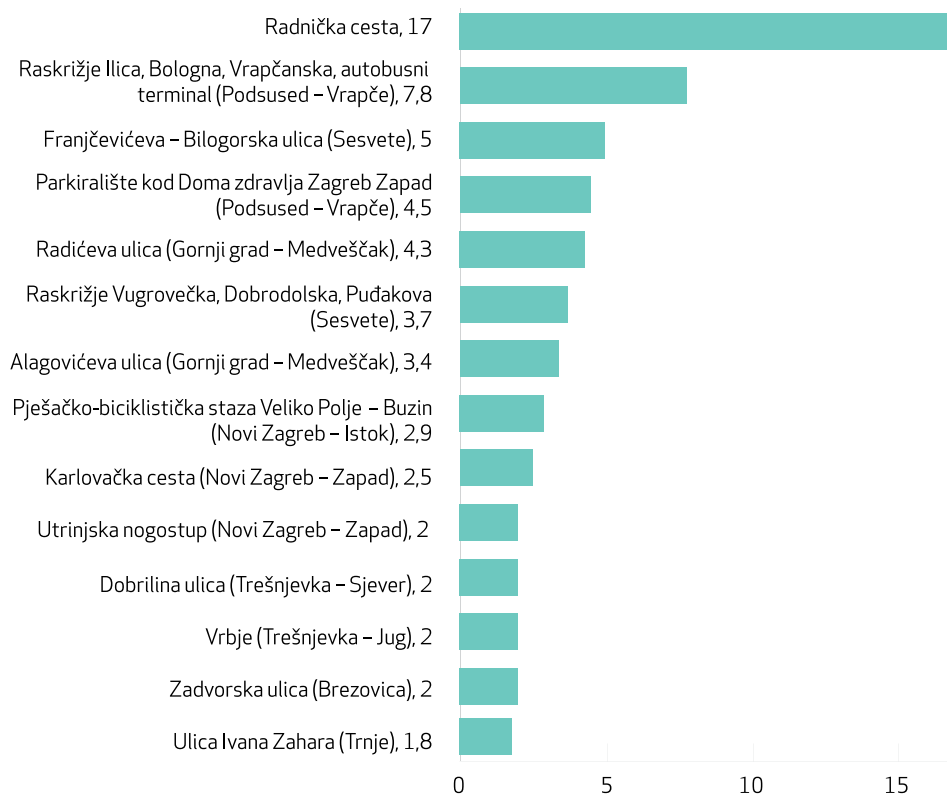
Za **gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture u 2015. planira se 345 mil. kuna** (grafikon 8).

Grafikon 8: Kapitalna ulaganja za gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture 2015.

Neka od najvažnijih planiranih ulaganja u objekte i uređaje komunalne infrastrukture u 2015. odnose se na nerazvrstane ceste (grafikon 9). Ovisno o projektu, sredstva će se upotrijebiti za izradu tehničke dokumentacije, različite etape gradnje, rekonstrukcije, te izgradnje oborinske odvodnje.

Grafikon 9: Dio najvažnijih planiranih ulaganja u nerazvrstane ceste 2015. (u mil. kuna)

Projekt Zagreb energetski efikasan grad – ZagEE

U 2015. se planira i značajan iznos (82,1 mil. kuna) za projekt **Zagreb energetski efikasan grad – ZagEE**, program cjelovite energetske obnove prioritetno odabranih energetski nedovoljno učinkovitih zgrada javne namjene u vlasništvu Grada, modernizacije dijela sustava javne rasvjete te primjene obnovljivih izvora energije. Ukupna planirana investicija u razdoblju 2013.–17. – za energetska obnovu 87 zgrada i modernizaciju javne rasvjete s 3.000 SSL svjetiljki s vremenskim sustavom kontrole – procjenjuje se na 238,8 mil. kuna. Samo u 2015. energetski će se obnoviti, primjerice, dvadesetak dječjih vrtića, nekoliko domova za starije i nemoćne, osnovnih škola i gimnazija.

ŠTO VI MOŽETE NAPRAVITI?

Gradska je skupština – kao predstavničko tijelo građana – na sjednici 22. prosinca usvojila proračun Grada Zagreba za 2015. Riječ je o 6,63 mlrd. kuna prihoda. Svaka će zaposlena osoba u proračun prosječno mjesečno uplaćivati 920 kuna. Na svaku će se građanku i građanina prosječno mjesečno potrošiti 718 kuna. Uistinu je važno kako će se taj novac prikupiti i kako će se potrošiti – a to se tiče svih nas zajedno. Uz pomoć ovog kratkog vodiča i [Vodiča kroz proračun Grada Zagreba](#), možete analizirati provedbu proračuna (npr. pri raspravi i usvajanju izvještaja o polugodišnjem i godišnjem izvršenju proračuna, ili pri donošenju rebalansa), te uspoređivati rezultate Zagreba s drugim gradovima i općinama. Tako ćete bolje razumjeti situaciju u Gradu Zagrebu i u cijeloj državi, a možda i nama pomoći s idejama o nekim boljim rješenjima!

KORISNE MREŽNE STRANICE

[Grad Zagreb](#) – Službene stranice Grada Zagreba

[Grad Zagreb – Financije](#) – Gradski proračun i izvještaj o njegovu izvršenju

[Gradski ured za financije](#) – Kontakti, nadležnosti, poslovi

[Gradski uredi, zavodi i službe](#) – Detaljni podaci, kontakti, nadležnosti, poslovi

[Gradska skupština](#) – Ustrojstvo, nadležnosti, radna tijela, propisi

[Gradske četvrti](#) – Osnovni podaci, granice područja, tijela, ovlasti

[Mjesni odbori](#) – Granice područja, sjedišta, ovlasti

[Zagrebački holding](#) – Ustrojstvo, usluge, aktualnosti, kontakti

[Službeni glasnik Grada Zagreba](#) – Svi gradski propisi

[Ministarstvo financija – lokalni proračuni](#) – Proračuni svih općina, gradova i županija

[Zakon o proračunu](#) – Zakoni i propisi vezani uz proračun

PRETHODNO OBJAVLJENI VODIČI

[Vodič kroz proračun Grada Zagreba](#)

[Kratki vodič kroz prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2015.](#)